

Δ΄ Λουκά: « Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ» (Πρεσβύτερος Νικόλαος Πάτσαλος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Δ΄ Κυριακή του Λουκά και η ευαγγελική περικοπή παραβολικῶ τῷ τρόπῳ μας μεταφέρει σ' ένα γεωργικό περιβάλλον.

Ο ευαγγελιστής Λουκάς, που θα εορτάζει την επόμενη βδομάδα, σημειώνει: «Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ». Ταυτόχρονα η ίδια η παραβολή αυτοερμηνεύεται. Αυτός που σπέρνει δεν είναι άλλος από τον Χριστό σπορέα που τροφοδοτεί την ανθρωπότητα με τη σπορά του λόγου του.

Ο σπορέας λοιπόν του λόγου είναι «ο Λόγος» που «έσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἔθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ». Το γεγονός του ότι εμείς σήμερα διδασκόμαστε και κατευθυνόμαστε πνευματικά, όσο το κάνουμε φυσικά αυτό, από το λόγο του Θεού - την Καινή Διαθήκη- οφείλεται στη σάρκωση του Λόγου. Ο Υιός και Λόγος του Θεού γινόμενος θεάνθρωπος μας κληροδοτεί από τον αιώνιο λόγο του.

Περί αυτού του λόγου, κάνει μνεία η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Για ένα λόγο καινούριο από αυτόν που προϋπάρχει του Χριστού. Πρόκειται ακριβώς για τον «καινόν» λόγο που στιγμάτισε και σαγήνεψε την ανθρωπότητα, δίνοντας μια καινούρια προοπτική στην εκάστοτε κοινωνία και ηθική των ανθρώπων. Είναι ο θεάρεστος λόγος του Θεού για τον οποίο σημειώνει ο Απόστολος Παύλος στην Προς Τιμόθεον Β' Επιστολή του, ότι αποτελεί το βεβαιότερο λόγο που μπορεί να διδάξει και να νουθετήσει προς κάθε αγαθό έργο. Είναι τελικά ο ζωντανός λόγος του ζωντανού Θεού για τους ζωντανούς ανθρώπους που ζητούν σωτηρία.

Η σημερινή παραβολή είναι αρκετά γνωστή και αρκετά σχολιασμένη από πολλούς ειδικούς και θεολόγους. Διαβάζοντάς την κανείς εκ νέου, μέσα σε μία κοινωνία που την κατακλύζει πληθώρα ειδών λόγου όπως ο πολιτικός, ο δημοσιογραφικός κ.τ.λ., μπορεί να αναρωτηθεί για το ποια θέση κατέχει ή έπρεπε να κατέχει ο ευαγγελικός λόγος. Και σίγουρα πολλοί και διάφοροι θα είναι αυτοί που θα τοποθετηθούν αρνητικά έναντι του ευαγγελικού λόγου, περιορίζοντάς τον στο χώρο της Εκκλησίας και μόνον. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική καθώς ο λόγος του Ευαγγελίου δεν είναι «εξωκοσμικός» αλλά απόλυτα «ενδοκοσμικός» που αφορά τη ζωή του ανθρώπου.

Πραγματικά, αν μπορεί σήμερα κάποιος να αρθρώσει αντικειμενικό λόγο με ασφάλεια και απόλυτη σιγουριά για τη ζωή αυτή καθεαυτή, δε νομίζω ότι είναι ούτε ο πολιτικός ούτε ο δημοσιογράφος αλλά ούτε και ο παπάς. Για τη ζωή, τις ανάγκες, και τη φυσιολογία της μπορεί να ομιλήσει με σιγουριά η Βίβλος της Ζωής που συναρμολογείται από τα ρήματα ζωής, της όντως ζωής, δηλαδή του Χριστού.

Αλήθεια, ο λόγος του Θεού όπως είναι αποκεκαλυμμένος και καταγεγραμμένος στην Αγία Γραφή τόσο στην Π.Δ. όσο και στην Κ.Δ. έχει αντικείμενο αναφοράς τον άνθρωπο και τη σωτηρία του. Είναι λόγος πληρότητας που αναφέρεται σε όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Λόγος χωρίς ατέλεια, αδυναμία, και ανεπάρκεια ως προς τη θεματολογία αλλά λόγος απόλυτα σύγχρονος και διαχρονικός αφού «Ιησοῦς Χριστός χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Το πρόβλημα το οποίο προκύπτει σήμερα, είναι το κατά πόσον εμπιστευόμαστε τον ευαγγελικό λόγο και το πώς τον αντιμετωπίζουμε. Τον αντιμετωπίζουμε ως όντως

λόγο σύγχρονο που μας αναπαύει και μας επιλύει υπαρξιακές αναζητήσεις και προβλήματα ή τον αντιμετωπίζουμε ως ένα συντηρητικό και απαρχαιωμένο λόγο που δεν έχει να μας δώσει κάτι πρωτότυπο; Αποτελεί γεγονός ότι παλαιότερα ο λόγος και το περιεχόμενο ακόμα και των σχολικών εγχειριδίων ήταν επηρεασμένο από τη Βίβλο. Και αυτό γιατί ο λόγος του Θεού είχε την πρώτη θέση και τον πρώτο λόγο στη ζωή μας.

Σήμερα έχω την εντύπωση πως επιχειρείται η καθιέρωση μιας άλλης λογικής και μίας άλλης οδού υπαρξιακής ικανοποίησης και επίλυσης των προβλημάτων μας. Τη θέση του λόγου της Γραφής την έχουμε παραχωρήσει και την έχουμε εμπιστευτεί στο λόγο του πολιτικού, του ιατρού και του ψυχολόγου και μόνον. Και σίγουρα αυτό δεν το κατακρίνουμε ως απόλυτα αρνητικό καθώς υπάρχουν πολλοί επιστήμονες που η επιστημοσύνη και η δουλειά τους δε παραθεωρούν και δεν απαξιώνουν το λόγο του Ευαγγελίου ως μη συμπορευόμενο μ' αυτά που εισηγούνται. Από την άλλη, υπάρχει και η μερίδα που απαξιώνει τον ευαγγελικό λόγο ως αντιεπιστημονικό και μόνο μεταφυσικό.

Το βέβαιο πάντως παραμένει ένα. Αν στη ζωή μας αφήσουμε να μιλήσει ο λόγος του Θεού, τότε αμφιβάλλω αν θα συνεχίσει να υφίσταται η ανισορροπία που ζούμε. Ο λόγος του Θεού έχει αποδείξει τις αντοχές του στις κοινωνίες και στους πολιτισμούς που έχει εμπνεύσει και επηρεάσει. Τώρα έγκειται στην βούληση μας σχετικά με το ποιός θα μιλά στη ζωή μας. Η δυναμική πάντως του ανθρώπινου λόγου όπως τον ζούμε και όπως μας επηρεάζει απέχει στην λογική του από το λόγο του Θεού.

π. Νικόλαος Πάτσαλος

Θεολόγος Εφημέριος Ι.Ν.Παναγίας Αγγελόκτιστης Κιτίου Λάρνακας, Κύπρου.